

2316

40

Class – B.A.Sem-II

Subject – Music (Vocal)

Paper – Theory

Time Allowed – 3 hrs.

Maximum Marks :50

Note: Attempt any 5. Each question carries equal marks.
Total questions 8, Each question carries equal marks.

1. Write down any **two** short notes on following musical Terms:
Shruti, Saptak, Raag, Murchana
2. Give in detail the contribution of **one** of the following Indian Musician towards Indian Music.
 - (i) Vishnu Narayan Bhatkhande
 - (ii) Vishnu Digambar Pulskar
3. Discuss the relevance of Time Theory in Indian Music & give its salient features.
4. Write in notation of any drut khayal of your syllabus with one alaap & two taans.
5. Giving full description of Ektaal & Kehrva Taal. Write in notation in Ekgun or dugun layakaries.
6. Write in detail of folk songs related with wedding specially explain suhaag.

7. Write in detail about contribution of Bhai Mardana towards Indian Music.

8. Define any two of the following:

Asthpadi, Ank, Kirtaniya, Pada.

Hindi Version

नोट: कोई पांच प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं दो पर संक्षिप्त नोट लिखें।
श्रुति, सप्तक, राग, मूर्च्छना।
2. निम्नलिखित में से किसी एक संगीतकार का जीवन परिचय देते हुए संगीत के प्रति उनके योगदान के बारे में लिखें—
 - (i) विष्णु नारायण भातखण्डे
 - (ii) विष्णु दिगम्बर पुलसकर
3. भारतीय संगीत के समय सिद्धान्त की सार्थकता के बारे में बताते हुए इसकी विशेषताओं की व्याख्या करें।
4. अपने पाठ्यक्रम में से किसी भी द्रुत ख्याल की स्वरलिपि एक भूलाप और दो तानों सहित लिखें।
5. एकताल व कहरवा ताल का पूर्ण परिचय देते हुए एकगुण और दुगुण लयकारियों में इनकी ताललिपि लिखें।
6. विवाह से सम्बन्धित लोकगीतों की चर्चा करते हुए विशेष रूप से सुहाग की व्याख्या करें।

7. भारतीय संगीत में भाई मरदाना जी का योगदान लिखें।

8. निम्नलिखित में से किन्हीं दो को परिभाषित करें-

अष्टपदी, अंक, कीर्तनिया, पद

Punjabi Version

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ-
ਸ਼ਰਤੀ, ਸਪੱਤਕ, ਰਾਗ, ਪ੍ਰਛੰਡਾ
2. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ-
 - (i) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ
 - (ii) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਿਗੰਬਰ ਪੁਲਸਕਰ
3. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸਵਰਲਿਪੀ ਇਕ ਅਲਾਪ ਅਤੇ ਦੋ ਤਾਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
5. ਇੱਕਤਾਲ ਅਤੇ ਕਹਿਰਵਾ ਤਾਲ ਦਾ ਪੂਰਨ ਪਰਿਚੈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਲਲਿਪੀ ਲਿਖੋ।
6. ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਹਾਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ।

8. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ—
ਅਸ਼ਟਪਦੀ, ਅੰਕ, ਕੀਰਤਨੀਆ, ਪਦੇ

www.a2zpapers.com